

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

VYTVOŘENÍ VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE OBCHODNÍ KORPORACE

CREATING AN INTERNAL ACCOUNTING PROCEDURE FOR A COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Barbora Mahdalová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Jan Pěta, Ph.D.

BRNO 2019

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Barbora Mahdalová
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a daně
Vedoucí práce:	Ing. Jan Pěta, Ph.D.
Akademický rok:	2018/19

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Vytvoření vnitropodnikové směrnice obchodní korporace

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce z okruhu vnitropodnikových směrnic se zaměřením na potřeby konkrétní obchodní korporace

Analýza vnitřních směrnic vybrané obchodní korporace, identifikace problémů v obchodní korporaci

Návrh řešení zjištěných problémů a jejich včlenění do vnitropodnikových směrnic obchodní korporace

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je identifikovat a analyzovat nedostatky ve vnitropodnikových směrnicích konkrétní obchodní korporace a na základě analýzy navrhnout nové případně upravené vnitropodnikové směrnice.

Základní literární prameny:

KADLEC, R. a kol. Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018. 16. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-121-5.

KOVALÍKOVÁ, H. Vnitřní směrnice pro podnikatele. 14. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-141-3.

LOUŠA, F. Vnitropodnikové směrnice v účetnictví. 7. vyd. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-270-797-1.

RYNEŠ, P. Podvojně účetnictví a účetní závěrka. 18. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-75-4-116-1.

SKÁLOVÁ, J. Podvojně účetnictví 2018. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0868-8.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2018/19

V Brně dne 28.2.2019

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá vnitropodnikovými směrnicemi kapitálové společnosti. První část je zaměřena na teoretická východiska pro vnitropodnikové směrnice, dlouhodobý majetek, jeho evidenci, odpisy a účtování. Druhá část se věnuje představením společnosti a zhodnocením aktuálních vnitropodnikových směrnic. Poslední část se zabývá návrhem komplexní vnitropodnikové směrnice na téma dlouhodobý majetek.

Abstract

My bachelor thesis deals with internal guidelines of the capital company. First part is focused on theoretical starting points for internal guidelines, long-term assets, evidence, depreciations and accounting of the long-term assets. Second part deals with the company's introduction and the assessment of the actual internal guidelines. The last part deals with the comprehensive proposal of the internal guidelines on the topic of long-term assets.

Klíčová slova

vnitropodnikové směrnice, dlouhodobý majetek, evidence, odpisy, účtování dlouhodobého majetku

Key words

internal guidelines, long-term assets, evidence, depreciations, accounting of the long-term assets

Bibliografická citace

MAHDALOVÁ, Barbora. *Vytvoření vnitropodnikové směrnice obchodní korporace* [online]. Brno, 2019 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/119791>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Pěta.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 9. května 2019

.....

podpis studenta

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu Ing. Janu Pětovi, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce, za jeho čas, rady a cenné připomínky k práci. Dále bych chtěla poděkovat společnosti za poskytnutí informací a materiálů. V poslední řadě děkuji celé mé rodině a přátelům za podporu po celou dobu studia.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	11
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	12
1.1 Vnitropodnikové směrnice	12
1.1.1 Účetní zásady.....	13
1.1.2 Náležitosti vnitropodnikových směrnic.....	14
1.1.3 Rozdělení vnitropodnikových směrnic.....	14
1.2 Rozdělení dlouhodobého majetku.....	16
1.2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek.....	16
1.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek	18
1.2.3 Dlouhodobý finanční majetek.....	20
1.3 Pořizování dlouhodobého majetku.....	21
1.3.1 Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	22
1.3.2 Způsoby pořízení dlouhodobého finančního majetku.....	22
1.3.3 Účtování o pořízení.....	22
1.4 Zálohy na dlouhodobý majetek.....	24
1.5 Ocenění dlouhodobého majetku	25
1.5.1 Způsoby ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.....	25
1.5.2 Způsoby ocenění dlouhodobého finančního majetku	27
1.6 Evidence dlouhodobého majetku	28
1.7 Inventarizace.....	28
1.7.1 Druhy inventarizace	29
1.7.2 Postup inventarizace.....	29
1.7.3 Inventarizační rozdíly a jejich účtování	30
1.8 Finanční leasing dlouhodobého majetku.....	31

1.9	Technické zhodnocení	31
1.10	Opravy a udržování	31
1.11	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	32
1.11.1	Účetní odpisy	33
1.11.2	Účtování odpisů	35
1.11.3	Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku	35
1.11.4	Daňové odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	38
1.12	Vyřazování dlouhodobého majetku	39
2	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	44
2.1	Základní charakteristika společnosti	44
2.1.1	Velikostní zařazení společnosti	44
2.1.2	Předmět podnikání	45
2.1.3	Organizace společnosti	45
2.2	Analýza potřebná k vytvoření směrnice	46
2.2.1	Analýza dlouhodobého majetku	46
2.2.2	Zhodnocení současných směrnic společnosti	48
3	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	51
	ZÁVĚR	65
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	66
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	69
	SEZNAM GRAFŮ	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK	72

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá vnitropodnikovými směrnicemi v oblasti dlouhodobého majetku společnosti, která nechce být jmenována. Vedoucí bakalářské práce anonymitu schválil, proto je tato společnost v rámci celé bakalářské práce uváděna pod názvem XYZ a. s. Tato společnost má také dceřinou společnost, která se nachází na Slovensku. Dceřiná společnost je dále uváděna pod názvem XY, s. r. o. Společnost je výrobním podnikem, tudíž vlastní výrobní prostory a stroje potřebné k výrobě, proto by směrnice v oblasti dlouhodobého majetku účetní jednotce neměla chybět.

Bakalářská práce se skládá ze tří částí. První částí jsou teoretická východiska, další je analytická část a poslední částí je vlastní návrh vnitropodnikové směrnice.

První část práce je zaměřena na teoretická východiska. Obsahuje vysvětlení pojmu vnitropodnikové směrnice, jejich funkce ve společnosti a strukturu. Dále je v této části teorie týkající se dlouhodobého majetku. Tato část vymezuje pojmy jako je například samotný dlouhodobý majetek nehmotný, hmotný a finanční, evidence tohoto majetku, odpisy jak účetní, tak daňové a účtování o dlouhodobém majetku.

V analytické části jsou základní informace o společnosti XYZ, a. s. Jsou zde obsaženy informace o velikosti podniku, předmětu podnikání a organizaci společnosti. Dále se v této části nachází analýza dlouhodobého majetku a zhodnocení současných směrnic společnosti XYZ, a. s.

Na základně informací z teoretické a analytické části je v praktické části vytvořena směrnice, která je aktuální a zabývá se problematikou dlouhodobého majetku. Tato vnitropodniková směrnice je vytvořena tak, aby byla co nejvíce vhodná pro praktické použití ve společnosti.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je vytvoření vnitropodnikové směrnice v oblasti dlouhodobého majetku pro společnost XYZ, a. s., která sídlí ve Zlínském kraji a zabývá se zejména výrobou nealkoholických nápojů a potravinářských výrobků. Tato vnitropodniková směrnice by měla být vytvořena tak, aby byla použitelná v praxi a společnost s ní mohla dále pracovat.

Dílčím cílem je identifikovat a analyzovat nedostatky současného stavu vnitropodnikových směrnic společnosti.

Metody a postupy zpracování:

Bakalářská práce se dělí na teoretickou a praktickou část. V praktické části se nachází analytická a návrhová část.

V teoretické části byla použita odborná literatura týkající se vnitropodnikových směrnic a dlouhodobého majetku. Dalšími důležitými zdroji jsou zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „ZOU“) a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“).

V analytické části bakalářské práce se nachází zhodnocení současného stavu vnitropodnikových směrnic a základní informace o společnosti. Tyto informace poskytla společnost a dále bylo čerpáno z výročních zpráv společnosti.

V rámci analytické části jsou použity následující metody:

- **analýza** – jedná se o zkoumání jevu, kde se celek rozloží na jednotlivé části.
- **syntéza** – jde o opak analýzy, kde se spojují jednotlivé části do celku (1).

Dále byla v analytické části použita **finanční analýza**, která slouží jako nástroj pro zhodnocení finanční situace společnosti. Ke zpracování finanční analýzy jsou potřeba data, jejichž zdrojem jsou účetní výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow a příloha účetní závěrky (2, s. 15 - 16).

Návrhová část obsahuje komplexní vnitropodnikovou směrnici pro dlouhodobý majetek. V této části je čerpáno z teoretické části a směrnice je vytvořena pomocí údajů z analytické části tak, aby směrnice odpovídala požadavkům společnosti.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Tato část se zabývá teorií týkající se vnitropodnikovými směnicemi a teorií o dlouhodobém majetku.

Část o vnitropodnikových směnicích obsahuje vymezení pojmu vnitropodnikové směrnice, účetní zásady, náležitosti vnitropodnikových směrnic, rozdělení včetně popisu povinných směrnic a uvedení příkladů nepovinných.

Druhá část se zabývá teorií o dlouhodobém majetku, ve které je vymezen dlouhodobý nehmotný, hmotný a finanční majetek, způsoby pořízení tohoto majetku, zálohy na dlouhodobý majetek, ocenění dlouhodobého majetku, evidence, inventarizace, finanční leasing, technické zhodnocení, opravy dlouhodobého majetku, odpisy a vyřazování dlouhodobého majetku včetně vzorového účtování.

1.1 Vnitropodnikové směrnice

Vnitropodnikové směrnice jsou předpisy, které jsou tvořeny uvnitř společnosti. Jedná se o metody, které by společnost měla dodržovat (3, s. 23).

Vnitropodnikové směrnice upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví (dále jen „prováděcí vyhláška“) a dále se řídí pravidly účetnictví. Díky vnitropodnikovým směrnicím účetní jednotka zachovává stejné postupy v různých časových obdobích a přispívají k lepší orientaci pracovníků (4, s. 7 - 9).

Účetní jednotka si vnitropodnikové směrnice tvoří sama podle svých potřeb, avšak musí být v souladu s legislativou České republiky (3, s. 23 - 24).

Název ani forma vnitropodnikové směrnice není závazná. Vnitropodniková směrnice může být například vydána jako příkaz, metodická směrnice, organizační směrnice, pokyn, oběžník, dopis a další (4, s. 8).

Nejdůležitější částí směrnice je obsah. Vnitropodniková směrnice by měla obsahovat metodiky postupu, dobu platnosti, rozsah a osoby zodpovědné za dodržování, aktualizaci a kontrolu dodržování. Rozsah vnitropodnikové směrnice záleží na velikosti účetní jednotky, dle potřeb a složitosti její struktury (3, s. 23 - 24).

Každá společnost má povinnost ze zákona vnitropodnikové směrnice mít vytvořeny. Je důležité, aby byly vytvořeny takové vnitropodnikové směrnice, u kterých je ze zákona možnost výběru určitého postupu a metod. Tyto postupy a metody po vytvoření vnitropodnikové směrnice musí dodržovat všichni zaměstnanci společnosti (5, s. 6 - 8).

1.1.1 Účetní zásady

Vnitropodnikové směrnice napomáhají k dodržování základních účetních principů, které jsou dle ZOÚ následující:

- **Akruální báze:** dle ZOÚ v § 3 jsou výsledky hospodaření zjišťovány a vykazovány vždy v účetním období, ke kterému časově a věcně náleží. Díky tomuto principu má účetní jednotka povinnost časově rozlišovat náklady, výnosy, výdaje, příjmy a tvořit rezervy a opravné položky. Podle akruální báze se výsledek hospodaření zjišťuje jako výnosy mínus náklady (6, s. 38).
- **Předpoklad trvání účetní jednotky:** dle ZOÚ v § 3 tento princip vyjadřuje předpoklad, že společnost nepředpokládá ukončení činnosti nebo zúžení rozsahu své činnosti a není v likvidaci (6, s. 38).
- **Vymezení účetní jednotky:** dle ZOÚ v § 1, odst. 2 je podstatou vymezení ekonomického celku, který vede účetnictví, ke kterému se budou vztahovat jednotlivé účetní operace a ke kterému se budou sestavovat účetní výkazy (6, s. 39).
- **Zákaz vzájemného zúčtování:** dle ZOÚ v § 7, odst. 6 se položky aktiv a pasiv, nákladů a výnosů vedou zvlášť na svých účtech a nesmí být vzájemně zúčtovány (6, s. 39).
- **Stálost účetních metod:** dle ZOÚ v § 7, odst. 4 se vybrané používané metody nesmí v průběhu jednoho období měnit (6, s. 41).
- **Oceňování:** majetek se oceňuje v cenách v době, kdy byl pořízen způsoby stanovenými dle ZOÚ v § 24 - 27 (6, s. 41).
- **Zásada opatrnosti:** dle ZOÚ v § 26 se k rozvahovému dni počítají jen zisky, které již dosáhly a berou se v úvahu případné ztráty a rizika i pokud ještě nenastaly. Tyto případné rizika a ztráty se zachycují pomocí tvorby rezerv a opravných položek (6, s. 42).

- **Bilanční kontinuita:** dle ZOÚ v § 19, odstavce 4 musí počáteční a konečné stavy rozvahových účtů mezi jednotlivými účetními obdobími navazovat (6, s. 42).

1.1.2 Náležitosti vnitropodnikových směrnic

Vnitropodnikové směrnice nemají předepsanou přesnou formu, ale měly by obsahovat určité náležitosti (7, s. 4).

Úvodní strana by měla obsahovat název a sídlo společnosti, stručný a jednoznačný název, číselné označení písemnosti, název vlastní směrnice a schválení. Dále může například obsahovat účinnost a vymezení příloh (7, s. 4).

Dále směrnice obsahuje text směrnice, datum vydání, datum účinnosti, kdo směrnicí vypracovat, zkontrolovat a schválil (7, s. 4).

1.1.3 Rozdělení vnitropodnikových směrnic

Vnitropodnikové směrnice lze rozdělit do 3 skupin:

1. **Povinné** – tyto vnitropodnikové směrnice jsou stanovené ZOÚ, účetními standardy a prováděcí vyhláškou,
2. **Vyplývající z jiných právních předpisů** – jedná se například o směrnici týkající se cestovních náhrad, která je vymezena v zákonu č. 262/2006 Sb. v § 151 - 156,
3. **Doporučené** – tyto směrnice nejsou povinné, ale společnost si je vytváří dle svých potřeb (5, s. 35).

Mezi **povinné vnitropodnikové směrnice** patří:

- **Účtový rozvrh** – dle § 14 ZOÚ jsou všechny účetní jednotky povinny mít vytvořený účetní rozvrh, který musí obsahovat všechny potřebné účty pro nadcházející účetní období, dle potřeb je možné v průběhu účetního období provést změny. Při sestavování se vychází ze Směrné účetní osnovy, která určuje označení účtových tříd a skupin. Účetní jednotka dle svých potřeb dále upřesňuje syntetické a analytické účty (8).
- **Systém zpracování účetnictví** – dle ZOÚ v § 11 - 13 a § 16 má účetní jednotka povinnost stanovit si, jak budou zpracovávat účetnictví. Tato vnitropodniková směrnice vymezuje účetní doklady, účetní zápisy a vymezení účetních knih (8).

- **Odpisový plán** – odpisy dlouhodobého majetku vymezuje § 56 ZOÚ. Tato vnitropodniková směrnice vymezuje způsob odpisování v účetní jednotce. Tento plán odpisování nelze v průběhu odpisování měnit (8).
- **Systém hospodaření s dlouhodobým majetkem** – v této vnitropodnikové směrnici musí být vymezen postup od pořízení dlouhodobého majetku, zařazení do užívání, až po jeho vyřazení (4, s. 99).
- **Způsob oceňování majetku a závazků v cizí měně** – dle § 12 odst. 12 ZOÚ je účetní jednotka povinna vést účetnictví v české měně. Pokud jsou však závazky, peněžní prostředky a pohledávky v cizí měně, účetní jednotka je povinna vést hodnotu jak v cizí měně, tak v české. Způsob přepočtu na českou měnu si stanoví účetní jednotka buď podle aktuálního kurzu České národní banky, nebo podle předem stanoveného pevného kurzu (8).
- **Zásoby** – účetní jednotka musí stanovit, zda budou účtovat způsobem A nebo B. Dále se musí určit, jaké jsou způsoby ocenění při pořízení a při jejich vyskladnění (4, s. 100).
- **Kompetence a podpisové vzory** – dle ZOÚ v § 33a odst. 9 je účetní jednotka povinna mít vytvořenou vnitropodnikovou směrnici určující osoby, které jsou oprávněny jednat a podepisovat se za společnost a vymezení jejich rozsahu. Dále by tato směrnice měla obsahovat podpisové vzory podle jednotlivých kompetencí (8).

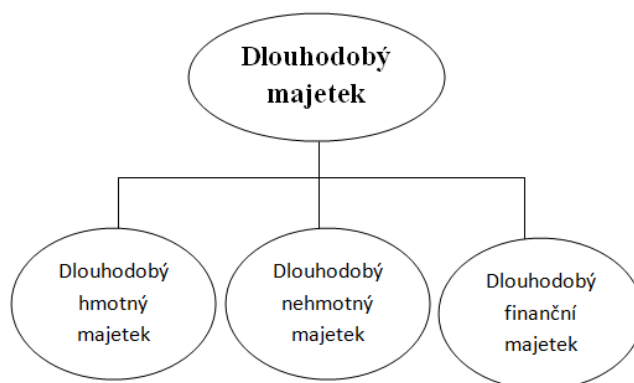
Veškeré povinné směrnice však nemusí být vytvořeny jednotlivě a může být více směrnic spojených do jedné (5, s. 7).

Účetní jednotka kromě povinných vnitropodnikových směrnic může mít vytvořeny i další, již **nepovinné vnitropodnikové směrnice**. Tyto vnitropodnikové směrnice se tvoří dle potřeby a rozsahu účetní jednotky. Vytvoření dalších vnitropodnikových směrnic napomáhá k lepší orientaci a zvyšují efektivitu procesů (7, s. 5).

Mezi tyto nepovinné vnitropodnikové směrnice může například patřit: Inventarizace, Oběh účetních dokladů, Reklamační řízení, Zásady pro tvorbu a použití rezerv, Zásady pro tvorbu a používání opravných položek, Harmonogram účetní závěrky, Vnitropodnikové účetnictví, atd. (7, s. 5).

1.2 Rozdělení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se v rozvaze nachází na straně aktiv jako nejméně likvidní část. Jde o majetek, který se opotřebovává a v podniku je zpravidla vázán déle než jeden rok. V účtovém rozvrhu se nachází v účtové třídě 0. Dlouhodobý majetek dělíme na dlouhodobý majetek nehmotný, dlouhodobý majetek hmotný a dlouhodobý majetek finanční (9, s. 35).

Obrázek č. 1: Rozdělení dlouhodobého majetku
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 9, s. 35)

1.2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je takový, jehož výše ocenění přesáhla hodnotu stanovenou účetní jednotkou a jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok. Do dlouhodobého nehmotného majetku patří nehmotné výsledky vývoje, software, ostatní ocenitelná práva, goodwill a ostatní dlouhodobý nehmotný majetek. Tento majetek je v účtovém rozvrhu zahrnut do účtové skupiny 01 (9, s. 35).

Dále se o tomto majetku účtuje na účtech 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek a 051 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý nehmotný majetek (9, s. 38)

Tabulka č. 1: Přehled účtů dlouhodobého nehmotného majetku

Název majetku	Účet
Nehmotné výsledky vývoje	012
Software	013

Ocenitelná práva	015
Goodwill	015
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 9, s. 35 - 36)

Nehmotné výsledky vývoje – aby byl tento majetek považován za dlouhodobý nehmotný, musí být vytvořený vlastní činností nebo nabyt od cizí osoby. Avšak pokud tento majetek byl vytvořený vlastní činností, musí s ním být dále obchodováno. Za tento majetek se považují nehmotné výsledky vývoje, které nejsou součástí ocenitelných nebo průmyslových práv. Pro účely daňových odpisů musí hodnota tohoto majetku přesáhnout alespoň 60 000 Kč (10, s. 58 - 61).

Software – majetek vytvořený vlastní činností za účelem obchodování nebo pořízený od jiných osob, který není součástí hardwaru. Pro účely daňových odpisů musí hodnota tohoto majetku přesáhnout alespoň 60 000 Kč (10, s. 58 - 61).

Ocenitelná práva – mezi ocenitelná práva je možné zahrnout například výsledky duševní tvůrčí činnosti, předměty průmyslového a obdobného vlastnictví a práva podle zvláštních právních předpisů, které jsou opět nabyty od cizích osob nebo vytvořené vlastní činností za účelem obchodování s nimi. Pro účely daňových odpisů musí hodnota tohoto majetku přesáhnout alespoň 60 000 Kč (10, s. 58 – 61).

Goodwill – rozdíl mezi oceněním společnosti a závazky. Může nabývat jak kladné, tak záporné hodnoty. Tento majetek je vždy dlouhodobým majetkem i bez výše ocenění. Odepisuje se vždy rovnoměrně nejdéle 60 měsíců (10, s. 58). Dle ZDP v § 32a se goodwill nepovažuje pro účely daňových odpisů za dlouhodobý nehmotný majetek (11).

Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek – patří sem především povolenky na emise skleníkových plynů a emise způsobené letectvím vždy bez výše ocenění. Dále do tohoto majetku například patří preferenční limity také vždy bez výše ocenění. Tento majetek se neodpisuje (10, s. 59).

1.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý majetek je takový, jehož výše ocenění přesáhla hodnotu stanovenou účetní jednotkou a jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Nemovité věci, ložiska nevyhrazeného nerostu, umělecká díla a předměty z drahých kovů se zde zařazují bez ohledu na výši ocenění (10, s. 62).

Tento majetek se dále ještě člení na dlouhodobý hmotný neodpisovaný a odpisovaný. Do neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku patří pozemky a umělecká díla a sbírky. Pro tento majetek je vyčleněna účtová skupina 03. Do odpisovaného majetku patří stavby, hmotné movité věci a jejich soubory, pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a jejich skupiny a jiný dlouhodobý hmotný majetek. Pro tento majetek je vyčleněna účtová skupina 02 (9, s. 36 - 37).

Dále se o tomto majetku účtuje na účtech 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek a 052 – Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý hmotný majetek (9, s. 38).

Tabulka č. 2: Přehled účtů dlouhodobého hmotného majetku

Název majetku	Účet
Stavby	021
Hmotné movité věci a jejich soubory	022
Pěstitelské celky trvalých porostů	025
Dospělá zvířata a jejich skupiny	026
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	027
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	029
Pozemky	031
Umělecká díla a sbírky	032

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 9, s. 36 - 37)

Stavby – dlouhodobým hmotným majetkem bez ohledu na dobu použitelnosti a výši ocenění. Za stavbu se například považují stavby včetně budov, otvírky lomů, pískoven a

hlinišť, byty, nebytové prostory, právo stavby a další. Patří sem také staveniště a stavby, které jsou dočasné (10, s. 62).

Hmotné movité věci a jejich soubory – do této části patří hmotné movité věci a jejich soubory, které se používají déle než jeden rok a jejichž výše ocenění přesahuje hodnotu stanovenou účetní jednotkou. Pro účely daňových odpisů musí hodnota tohoto majetku přesáhnout alespoň 40 000 Kč (10, s. 62).

Drobný hmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok, avšak výše ocenění nepřesahuje hodnoty pro zařazení majetku do dlouhodobého. O tomto majetku se účtuje v zásobách (10, s. 62 - 63).

Pěstitelské celky trvalých porostů – patří sem ovocné stromy nebo ovocné keře vysázené na souvislém pozemku o výměře minimálně 0,25 ha a jejichž hustota činí nejméně 90 stromů nebo 1000 keřů na 1 ha a trvalé porosty vinic a chmelnic, které nemají nosné konstrukce. Pro účely daňových odpisů musí být doba plodnosti více než 3 roky (10, s. 63).

Oceňovací rozdíl k nabytému majetku – podle Skálové je oceňovací rozdíl k nabytému majetku definován následovně: „*obsahuje kladný (aktivní) nebo záporný (pasivní) rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého převodem nebo přechodem za úplatu, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek majetku v účetnictví účetní jednotky prodávající, vkládající, zanikající nebo rozdělované odstěpením sníženým o převzaté dluhy.*“ (9, s. 37).

Oceňovací rozdíl může nabývat jak kladné, tak záporné hodnoty. Tento majetek se odpisuje rovnoměrně po dobu 180 měsíců (9, s. 37).

Dospělá zvířata a jejich skupiny – musí splňovat vyšší ocenění, kterou stanovila účetní jednotka a dobu použitelnosti delší než jeden rok. Pokud nepřesáhne vyšší ocenění, účtuje se o nich v zásobách. Patří sem zejména stáda koní, krav, prasat, hejna a další. Pro účely daňových odpisů musí jejich hodnota přesáhnout 40 000 Kč (10, s. 63).

Jiný dlouhodobý hmotný majetek – do jiného hmotného majetku například patří ložiska nevyhrazeného nerostu, technické zhodnocení, které nezvyšuje pořizovací cenu majetku a další bez ohledu na výši ocenění (10, s. 63).

Pozemky – tento majetek nesmí být zakoupen za účelem dalšího obchodování. Pokud by tomu tak bylo, byly by tyto pozemky začleněny do zboží. U pozemků není povinnost překročit výši ocenění pro dlouhodobý hmotný majetek a neodepisují se (10, s. 62).

Umělecká díla a sbírky – za umělecká díla a sbírky se považují umělecké předměty a výtvarná díla. Tento majetek se neodpisuje (9, s. 37).

1.2.3 Dlouhodobý finanční majetek

Do dlouhodobého finančního majetku patří podíly – ovládaná nebo ovládající osoba, podíly – podstatný vliv, ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly, dluhové cenné papíry držené do splatnosti, zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba, zápůjčky a úvěry – podstatný vliv, zápůjčky a úvěry – ostatní a jiný dlouhodobý finanční majetek (9, s. 38).

Tabulka č. 3: Přehled účtů dlouhodobého finančního majetku

Název majetku	Účet
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	061
Podíly – podstatný vliv	062
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	063
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	065
Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	066
Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	067
Zápůjčky a úvěry – ostatní	068
Jiný dlouhodobý finanční majetek	069

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 9, s. 38)

Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba – jde o cenné papíry a podíly majetkové účasti. Představují podíl ve výši větší než 40 % na základním kapitálu. Pokud má mateřská společnost podíly větší než 40 %, jedná se o podnik s rozhodujícím vlivem (10, s. 187).

Podíly – ostatní vliv – jedná se o cenné papíry a podíly majetkové účasti. Představují podíl od 20 % do 40 % na základním kapitálu. Pokud má mateřská společnost podíly větší než 20 %, avšak menší než 40 %, jedná se o podnik s podstatným vlivem (10, s. 187).

Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly – do ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů patří takové, které představují podíl do 20 % na základním kapitálu (10, s. 187).

Dluhové cenné papíry držené do splatnosti - jedná se o dluhový cenný papír, který má společnost v úmyslu držet do splatnosti (10, s. 185).

Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba – jde o zápůjčky, které jsou na dobu delší než jeden rok mezi mateřskou a dceřinou společností. Za ovládající osobu se považuje taková, která má rozhodující vliv – alespoň 40 % hlasů. Ovládaná osoba je společnost, kterou ovládá ovládající osoba (12).

Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv – podstatný vliv představuje nejméně 20 % hlasů (13).

Zápůjčky a úvěry – ostatní – do této složky majetku patří zápůjčky a úvěry, které mají méně než 20 % hlasů (14).

Jiný dlouhodobý finanční majetek – do tohoto majetku patří termínované vklady, které mají splatnost delší než jeden rok, drahé kameny a kovy, jestliže se nezařadí do zásob nebo dlouhodobého hmotného majetku (15).

1.3 Pořizování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek v podniku může být pořizován různými způsoby. Tento způsob pořizení je nutný znát v souvislosti s jeho oceněním a způsobem účtování (6, s. 126).

1.3.1 Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Možnosti pořízení jsou:

- koupí,
- vytvořením vlastní činností,
- darem,
- bezúplatným převodem,
- nabytí práv k výsledkům duševní a tvořivé činnosti,
- vkladem od jiné osoby a
- převodem z osobního vlastnictví do podnikání (6, s. 127).

1.3.2 Způsoby pořízení dlouhodobého finančního majetku

Možnosti pořízení jsou:

- koupí,
- úpis akcií nebo získání obchodního podílu a
- vkladem do společnosti (6, s. 159 - 160).

1.3.3 Účtování o pořízení

Koupí

Při pořízení dlouhodobého majetku koupí se používají účty ze skupiny **04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek**. Dále se majetek přeřadí z tohoto účtu na příslušný majetkový účet (16, s. 159).

Tabulka č. 4: Pořízení dlouhodobého majetku koupí

Účetní případ	MD	D
Faktura přijatá za dlouhodobý majetek	04x 343	321 321
Zařazení do užívání	01x, 02x, 03x	04x
Úhrada faktury přijaté	321	221

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 159)

Vytvořením vlastní činností

Pokud byl majetek vytvořen vlastní činností, účtuje se o něm pomocí účtů **587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku a 588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku** (16, s. 159).

Tabulka č. 5: Vytvoření dlouhodobého majetku vlastní činností

Účetní případ	MD	D
Vnitropodniková faktura – vytvoření vlastní činností	04x	587, 588
Zařazení do užívání	01x, 02x	04x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 159)

Darem

Majetek, který společnost bezúplatně nabyła, se zaúčtuje pomocí účtu **413 – Ostatní kapitálové fondy** (16, s. 160).

Tabulka č. 6: Bezúplatné nabytí dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Bezúplatné nabytí	04x	413
Zařazení do užívání	01x, 02x, 03x	04x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 160)

Vkladem od jiné osoby

Při vkladu majetku od jiné osoby se o pohledávce účtuje na účet **353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál**, souvztažně s účtem **419 – Změny základního kapitálu** (16, s. 206).

Tabulka č. 7: Vklad dlouhodobého majetku od jiné osoby

Účetní případ	MD	D
Pohledávka za upsaný základní kapitál	353	419
Nabytí majetku	04x	353

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 214)

Převodem z osobního vlastnictví do podnikání

Pokud byl majetek převeden z osobního vlastnictví do podnikání, účtuje se o tomto pořízení pomocí účtu **491 – Účet individuálního podnikatele** (16, s. 160).

Tabulka č. 8: Převod dlouhodobého majetku z osobního vlastnictví do podnikání

Účetní případ	MD	D
Převod z osobního užívání do podnikání	01x, 02x, 03x	491

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 160)

1.4 Zálohy na dlouhodobý majetek

Při pořizování dlouhodobého majetku je možné **poskytnout zálohu**. O těchto zálohách se účtuje na účtech:

- **051 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý nehmotný majetek,**
- **052 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý hmotný majetek a**
- **053 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý finanční majetek** (16, s. 160).

O zálohách se účtuje následovně:

Příklad: Účetní jednotka, plátce DPH se rozhodla pořídit stroj. Na tento stroj poskytla zálohu ve výši 121 000 Kč, která byla uhrazena z bankovního účtu. Dodavatel vystavil daňový doklad k záloze, kde základ daně činil 100 000 Kč a DPH 21 000 Kč. Následně přišla faktura od dodavatele za pořízení stroje v celkové hodnotě 193 600 Kč.

Tabulka č. 9: Účtování záloh u pořízení dlouhodobého majetku

Účetní případ	Kč	MD	D
Záloha na dlouhodobý majetek	121 000	052	221
Daňový doklad	21 000	343	052

Faktura přijatá za dlouhodobý majetek			
Základ daně	160 000	042	321
DPH 21%	33 600	343	321
Zúčtování zálohy:			
Základ daně	100 000	321	052
DPH 21 %	21 000	321	343
Úhrada zbytku faktury přijaté z bankovního účtu	72 600	321	221
Zařazení stroje do užívání	160 000	022	042

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s.160)

1.5 Ocenění dlouhodobého majetku

Při oceňování dlouhodobého majetku je důležitý způsob jeho pořízení. Dle způsobu pořízení se následně zvolí správný způsob ocenění (10, s. 66).

1.5.1 Způsoby ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Způsoby ocenění jsou:

- pořizovací cenou,
- reprodukční pořizovací cenou,
- ocenění vlastními náklady (10, s. 66).

Ocenění **pořizovací cenou** znamená, že byl majetek pořízen koupí. Pořizovací cena se skládá z hodnoty majetku, který byl pořízen a z nákladů souvisejících s tímto pořízením (10, s. 66).

Náklady spojené s pořízením dlouhodobého majetku jsou podle prováděcí vyhlášky v § 47 například:

- náklady na přípravu pořízení,
- odměny za poradenské služby,
- správní poplatky,

- poplatky za záruky,
- předprojektové přípravné práce,
- náklady na průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce,
- zařízení stavenišť,
- clo,
- dopravné,
- montáže,
- umělecká díla, která jsou součástí stavby,
- licence,
- patenty a další práva využitá při pořizování majetku (ne však pro budoucí provoz),
- náklady vynaložené na vyřazení stávajících staveb z důvodu stavby nové,
- zůstatkové ceny vyřazených staveb a náklady na jejich vyřazení (17).

Dále také do nákladů souvisejících s pořízením dlouhodobého majetku můžou patřit úroky z úvěrů, pokud se tak společnost rozhodne. Buď jsou tyto úroky účtovány jako součást pořizovací ceny, nebo jako náklad. Náklady, které vznikly s pořízením úvěru a byly vynaloženy před uvedením majetku do užívání, musí být součástí pořizovací ceny (10, s. 67).

Naopak do pořizovací ceny dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku nepatří například kurzové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení, nájemné za stavební pozemek určený k výstavbě, zaškolení pracovníků, vybavení majetku, náklady na opravy a údržbu majetku při užívání, náklady nájemce nebo pachtýře a další (10, s. 68).

Dalším způsobem pořízení je pořízení **reprodukční pořizovací cenou**. Tento způsob pořízení se využívá při získání majetku darováním, vkladem nebo u majetku přerázeného z osobního užívání (10, s. 66).

Pořízení majetku **vlastními náklady** znamená, že byl majetek vytvořený vlastní činností (10, s. 66).

1.5.2 Způsoby ocenění dlouhodobého finančního majetku

Dlouhodobý finanční majetek lze ocenit **pořizovací cenou**. Součástí pořizovací ceny je cena majetku a náklady související s pořízením (9, s. 55).

Za náklady související s pořízením dlouhodobého finančního majetku se považují především provize poradcům, burzám a makléřům. Naopak do pořizovací ceny nepatří náklady dražby a úroky z úvěrů vztahující se k tomuto majetku (9, s. 55).

Pokud byl tento majetek pořízen pomocí nepeněžitého vkladu, bude také oceněn pomocí pořizovací ceny. Tato pořizovací cena bude mít hodnotu zůstatkové ceny vkladatele navýšenou o daň z přidané hodnoty, jestliže se jedná o zdanitelné plnění (6, s. 159 - 160).

Dlouhodobý finanční majetek se dále oceňuje jmenovitou hodnotou, toto ocenění se použije u vydaných akcií, dále se tento způsob využívá například u peněžních prostředků a cenin (18, s. 15).

Ke konci **rozvahového dne** se musí dlouhodobý finanční majetek přecenit. Způsoby přecenění jsou následující:

- reálnou hodnotou a
- pomocí ekvivalence (6, s. 160 - 162).

Reálnou hodnotou se přeceňují cenné papíry kromě cenných papírů, které jsou drženy do splatnosti, a cenné papíry s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Za reálnou hodnotu se považuje tržní hodnota, ocenění znalcem, hodnota podle modelů a technik. Za tržní hodnotu se považuje hodnota vyhlášená na burze či trhu. Pokud hodnota nelze zjistit pomocí těchto možností, reálná hodnota se zjistí podle zvláštních právních předpisů (6, s. 160 - 161).

Ocenění pomocí **ekvivalence** se používá u podílů v dceřiných společnostech. Za ekvivalenci se považuje protihodnota podílu na vlastním kapitálu společníka u dceřiné společnosti (6, s. 162).

1.6 Evidence dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se musí evidovat na inventárních kartách. Inventární karty by měly zejména obsahovat:

- číslo karty dle pořadí,
- inventární číslo majetku,
- účet majetku – syntetický i analytický,
- název majetku,
- vstupní cenu majetku, případně zvýšenou vstupní cenu o technické zhodnocení, rekonstrukci a modernizaci,
- způsob, jakým byl majetek pořízen,
- datum pořízení majetku,
- kopii dokladu pořízení,
- datum, kdy byl majetek zařazen do užívání,
- odpisovou skupinu,
- způsob odepisování a dobu tohoto odepisování,
- způsob, jakým byl majetek vyřazen z užívání,
- rok, v kterém je odepisováno,
- roční odpisy daňové, účetní odpisy, rozdíl mezi těmito odpisy, zůstatkovou cenu a rozdíl mezi účetní a zůstatkovou cenou,
- místo, kde je majetek umístěn,
- středisko,
- osobu, která za tento majetek odpovídá (5, s. 131 - 132).

1.7 Inventarizace

Inventarizace je porovnávání skutečného a účetního stavu. Měla by se provádět minimálně jednou ročně a může být provedena nejdříve čtyři měsíce před rozvahovým dnem a maximálně jeden měsíc po rozvahovém dni (19, s. 192).

Skutečný stav se zjišťuje pomocí inventury, která je buď fyzická, nebo dokladová (20, s. 146).

Fyzická inventura zjišťuje skutečné stavy u majetku, který má hmotnou povahu, tudíž je vhodná například pro dlouhodobý hmotný majetek (20, s. 146).

Dokladová inventura slouží k zjištění skutečného stavu majetku, u kterého nelze provést inventuru fyzickou. Dále také může sloužit k inventuře majetku, který se momentálně nenachází v podniku. Tato inventura se například provádí pomocí účetních dokladů, spisů, smluv a listin. U dlouhodobého majetku se využívá při inventuře dlouhodobého nehmotného majetku, zaknihovaných cenných papírů a podílů (19, s. 146).

1.7.1 Druhy inventarizace

Inventarizace může být buď řádná, nebo mimořádná.

Řádná se dělí na periodickou a průběžnou. Periodická se provádí sestavením řádné účetní závěrky, která se provádí na konci účetního období. Průběžná inventarizace se provádí v průběhu účetního období u dlouhodobého majetku, který nemá stálé místo. Termín této průběžné inventarizace si určuje účetní jednotka sama dle svých potřeb (20, s. 144).

Mimořádná inventarizace se provádí při sestavování mimořádné účetní závěrky a jiných mimořádných případech, jako je například uzavření dohody o hmotné zodpovědnosti, vloupání a další (16, s. 30).

1.7.2 Postup inventarizace

Prvním krokem je zjištění skutečného stavu majetku. Tento skutečný stav se zapisuje v inventurních soupisech a v dalším kroku se porovnává se stavem účetním (19, s. 191).

Inventurní soupis by měl obsahovat:

- druh majetku, který byl inventarizován,
- popis majetku tak, aby bylo jasné, o jaký majetek se jedná a aby mohl být dále porovnáván s účetním stavem,
- podpisy osob, které fyzickou inventuru prováděly,
- způsob, kterým bylo provedeno zjišťování skutečných stavů,
- oceňování majetku v okamžiku ukončení inventury,

- okamžik, kdy byla inventura zahájena a ukončena (19, s. 191 - 193).

Posledním krokem je zjištění příčin rozdílů a následné vypořádání. Za příčiny může být například považováno odcizení majetku, nesprávné účtování nebo poškození majetku (20, s. 192).

1.7.3 Inventarizační rozdíly a jejich účtování

Při inventarizaci mohou nastat tyto případy:

- skutečný stav se rovná stavu účetnímu,
- skutečný stav je menší než stav účetní = manko,
- skutečný stav je větší než stav účetní = přebytek (6, s. 77).

Přebytek

Tabulka č. 10: Účtování přebytku u dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Přebytek u dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	01x, 02x	07x, 08x
Přebytek u dlouhodobého finančního majetku	06x	668

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 3, s. 144)

Manko

Tabulka č. 11: Účtování manka u dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Manko u dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	549	07x, 08x
Vyřazení majetku	07x, 08x	01x, 02x
Předpis manka k náhradě	335	648
Manko u dlouhodobého finančního majetku	569	06x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 3, s. 144)

1.8 Finanční leasing dlouhodobého majetku

Jedná se o pronájem, v rámci kterého přechází práva a povinnosti na nájemce. Naopak pronajímatel zůstává vlastníkem a majetek eviduje na podrozvahových účtech.

Finanční leasing končí odkupem majetku za předem stanovenou cenu. Nájemce si tento majetek zahrne do obchodního majetku (16, s. 173 - 174).

Tabulka č. 12: Účtování finančního leasingu

Účetní případ	MD	D
Leasingová smlouva	518 343	321 321
Úhrada nájemného	321	221
Faktura za dlouhodobý majetek v zůstatkové ceně	042 343	321 321
Zařazení majetku do užívání	02x	042

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 177)

1.9 Technické zhodnocení

Dle ZDP v § 33 se za **technické zhodnocení hmotného majetku** považují výdaje na rekonstrukci, modernizaci, nástavby, přístavby a stavební úpravy, které za zdaňovací období přesáhnou celkem 40 000 Kč (11).

Za **rekonstrukci** se považuje přímý zásah do majetku, díky němuž se změní jeho technické parametry nebo účel použití (11).

Za **modernizaci** se považuje rozšíření využití majetku a jeho vybavení (11).

Za **technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku** se podle ZDP v § 32a považují výdaje, které jsou na zásahy, rozšíření nebo použitelnosti, díky němuž se změní účel tohoto nehmotného majetku (11).

1.10 Opravy a udržování

Za **opravy** účetní jednotka považuje odstranění poškození nebo opotřebení majetku. Jedná se o navrácení majetku do původního nebo provozuschopného stavu. Za **údržbu**

se považuje činnost, díky které se zpomalí fyzické opotřebení a předejde možným poruchám. O tomto se účtuje na nákladový účet **511 – Opravy dlouhodobého majetku** (21).

Na opravy dlouhodobého majetku je povinnost tvořit zákonné rezervy, které se tvoří pomocí účtu **451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů** a nákladového účtu **552 – Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů** následovně:

Příklad: V roce 2017 účetní jednotka zahájila tvorbu rezervy na opravu dlouhodobého majetku. Termín opravy je naplánovaný na rok 2019. Předběžné náklady na opravu činí 200 000 Kč. Skutečné náklady v roce 2019 jsou 250 000 Kč (10, s. 141).

Tabulka č. 13: Rezervy na opravu dlouhodobého majetku

Účetní případ	Kč	MD	D
Tvorba rezervy v roce 2017	100 000	552	451
Tvorba rezervy v roce 2018	100 000	552	451
Faktura od dodavatele za opravu v roce 2019	250 000	511	321
Čerpání rezervy na opravy v roce 2019	200 000	451	552

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 10, s. 141)

Dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů v § 7 se za daňově uznatelný výdaj považují rezervy tvořené na opravy dlouhodobého majetku, pokud se jedná o majetek, který bude odpisován déle než 5 let. Rezervy se tvoří nejméně po dobu dvou let (22).

Rezervy nelze tvořit na majetek, u něhož se oprava provádí z důsledku nepředvídatelné události nebo oprava, která se pravidelně opakuje a dále u majetku, který je určen k likvidaci nebo je v konkursu (22).

1.11 Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek se opotřebovává. Toto opotřebení se vyjadřuje pomocí odpisů (23, s. 4 - 5).

Odpisy jsou jak účetní, tak daňové. Součet odpisů za jednotlivé období se nazývá oprávkou. Odpisy se počítají ze vstupní ceny. Zůstatková cena vzniká po odečtení oprávek od ceny vstupní. Tato zůstatková cena vyjadřuje, jaká je aktuální hodnota dlouhodobého majetku (23, s. 4 - 5).

U odpisování si účetní jednotka předem stanoví odpisový plán, dle kterého se bude dále řídit (23, s. 4 - 5).

1.11.1 Účetní odpisy

Odpisový plán by měl obsahovat zvolení metody odpisování a dobu odpisování. Doba odpisování by měla být určena tak, aby co nejvíce odpovídala době používání majetku v podniku. Není předepsaná doba odpisování, ale výjimku tvoří goodwill a oceňovací rozdíl. Goodwill se musí odepisovat rovnoměrně maximálně 60 měsíců, s výjimkou maximálně 120 měsíců. Oceňovací rozdíl lze odepisovat 180 měsíců, také s možnou výjimkou (10, s. 78).

Účetní odpisy se počítají s přesností na měsíce a odpisovat se začíná následující měsíc po zařazení majetku do užívání. Zaokrouhlení odpisů se provádí na celé koruny nahoru (23, s. 12).

U účetních odpisů známe tři metody odpisování:

- metoda časová,
- metoda výkonová a
- metoda komponentního odpisování (24, s. 41).

Metoda časová

Časová metoda rozlišuje 3 možnosti odpisování:

- a) **rovnoměrné účetní odpisy** se používají u majetku, který se opotřebovává rovnoměrně po celou dobu jeho užívání. U tohoto způsobu bude do nákladů vstupovat stále stejná výše odpisu (24, s. 43).

K výpočtu lze použít vzorec: $O = \frac{VC}{t}$

kde: **O** = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odpisování (24, s. 43).

- b) zrychlené účetní odpisy** se používají u majetku, který se nejvíce opotřebovává v prvních letech používání. Dále se také může využít u majetku, který morálně zastarává. U tohoto způsobu se do nákladů nejdříve dostávají vyšší částky a později částky nižší. Tento způsob odpisování se může například využít u počítačů, protože u tohoto majetku rychleji klesá jeho hodnota (24, s. 45).

K výpočtu lze použít vzorec: $O = \frac{2 * VC * (t + 1 - i)}{t}$

kde: **O** = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odpisování,

i = rok odpisování (24, s. 45).

- c) zpomalené účetní odpisy** se používají u majetku, který bude svou hodnotu ztrácet nejvíce na konci svého používání, tudíž na začátku používání majetku bude hodnota odpisů nižší. Tento způsob odpisování se může například využít u budov, které svou hodnotu ztrácí nejvíce až na konci své životnosti (24, s. 47).

K výpočtu lze použít vzorec: $O = \frac{2 * VC * i}{t * (t + 1)}$

kde: **O** = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odpisování,

i = rok odpisování (24, s. 47).

Metoda výkonová

V této metodě se majetek odepisuje podle výkonů neboli dle skutečného využívání majetku. Tato metoda se nejčastěji používá u výrobních strojů, kde se odpisy odvíjí podle vyrobeného množství (24, s. 48).

V tomto případě by se stanovila očekávaná výše vyrobeného množství za celou živnost majetku. Dále se vstupní cena podělí množstvím výrobků a zjistí se, v jaké výši se

majetek opotřebuje při vyrobení jednoho kusu. V posledním kroku se v jednotlivých měsících odpisování bude násobit odpis na jeden kus s vyrobeným množstvím (24, s. 48 - 49).

Metoda komponentní

Komponentní metoda se používá u takového majetku, který obsahuje komponenty. Tyto komponenty se mohou od celkového majetku lišit dobou použitelnosti a tvoří významnou hodnotu majetku. U této metody se používají analytické účty a komponenty se odepisují zvlášť. Příkladem tohoto odpisování je například tiskárna, která obsahuje válec. Tento válec má kratší životnost než celá tiskárna a po určité době se bude muset vyřadit a koupit nový (19, s. 143).

1.11.2 Účtování odpisů

Odpisy se účtují pomocí nákladového účtu **551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotné majetku** souvztačně s příslušným účtem opravek (16, s. 164).

Tabulka č. 14: Účtování odpisů

Účetní případ	MD	D
Odpis	551	07x, 08x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 164)

1.11.3 Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku

Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku vymezuje ZDP v § 26.

V prvním roce odpisování musí být majetek zaříděn do odpisové skupiny. Pro zařídění tohoto majetku se používá Příloha č. 1 ZDP. Účetní jednotka si zvolí, zda bude nový dlouhodobý majetek odpisovat rovnoměrně nebo zrychleně. Odpisy jsou do výše vstupní ceny nebo zvýšené vstupní ceny (9, s. 43).

Dle odpisové skupiny se určí doba odpisování podle ZDP v § 30, která je následující:

Tabulka č. 15: Doba odpisování

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 11)

Rovnoměrné odpisování

U tohoto způsobu odpisování jsou přiděleny maximální odpisové sazby. Společnost se sama může rozhodnout, že bude používat sazby nižší nebo naopak od roku 2005 je možnost odpis v prvním roce zvýšit o 10, 15 a 20 % ze vstupní ceny, pokud se jedná o prvního majitele, který odpisování začne (11).

Navýšení odpisu o 10 % se podle ZDP v § 31, odst. 4 může použít jen u dlouhodobého hmotného majetku zatříděného do 1 až 3 odpisové skupiny (11).

Navýšení odpisu o 15 % se podle ZDP v § 31, odst. 3 může použít jen u zařízení pro čištění a úpravu vod, označeného kódem CZ-CPA 28.29.12 a pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin, označené kódem CZ-CPA 38.32 (11).

Navýšení odpisu o 20 % se podle ZDP v § 31, odst. 2 může použít převážně u poplatníka se zemědělskou a lesní výrobou a u strojů pro zemědělství a lesnictví v klasifikaci CZ-CPA s kódem 28.3 (11).

Tyto zvýšení se podle ZDP v § 31, odst. 5 **nepoužijí** u letadel, pokud se nevyužívají provozovateli letecké dopravy nebo leteckých prací a provozovateli leteckých škol. Dále se nevyužijí u motocyklů a osobních automobilů, jestliže se nepoužívají na provozování taxi služby, autoškoly, sanitní a pohřební vozidla nebo pokud nejsou využívány provozovateli silniční motorové dopravy (11).

Roční sazby odpisů jsou dle ZDP v § 31 následující:

Tabulka č. 16: Odpisové sazby

Odpisová skupiny	Sazba v prvním roce odpisování	Sazba pro další roky odpisování	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,00	40,00	33,3
2	11,00	22,25	20,0
3	5,50	10,50	10,0
4	2,15	5,15	5,0
5	1,40	3,40	3,4
6	1,02	2,02	2,0

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 11)

Zrychlené odpisování

U zrychleného odpisování se používají koeficienty, podle kterých se stanoví výše odpisů (9, s. 46).

V **prvním roce** odpisování zrychleným způsobem se odpis vypočte jako:

$$O = \frac{VC}{\text{koeficient v prvním roce odpisování}}$$

V **dalších letech** odpisování zrychleným způsobem se odpis vypočte jako:

$$O = \frac{2 * ZC}{\text{koeficient v dalších letech odpisování} - n}$$

Při **zvýšení zůstatkové ceny** se odpis vypočte jako:

$$O = \frac{2 * ZZC}{\text{koeficient pro ZZC} - n_z}$$

kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

ZC = zůstatková cena,

n = počet let, kdy byl majetek již odpisován,

ZZC = zvýšená zůstatková cena a

n_z = počet let, kdy bylo odpisováno se zvýšenou zůstatkovou cenou
(24, s. 83 – 84).

Koeficienty pro zrychlené odpisování jsou dle ZDP v § 32 následující:

Tabulka č. 17: Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 11)

1.11.4 Daňové odpisy dlouhodobého nehmotného majetku

Daňové odpisy dlouhodobého nehmotného majetku vymezuje ZDP v § 32a. Odpisuje se dlouhodobý nehmotný majetek, který byl nabyt za úplatu, vložen členem společnosti, přeměnou, darem, zděděním nebo byl vytvořen ve vlastní režii za účel dalšího obchodování (9, s. 48).

Dále musí být doba použitelnosti delší než 1 rok a vstupní cena přesahovat hodnotu 60 000 Kč (9, s. 48).

U odpisů dlouhodobého nehmotného majetku se rozlišuje, zda je majetek užíván na dobu určitou nebo na dobu neurčitou (10, s. 98).

Na dobu určitou

Pokud je u majetku sjednáno pouze právo na užívání na dobu určitou, odpis se stanovuje jako podíl vstupní ceny majetku a sjednané doby užívání kupní smlouvou (10, s. 99)

$$O = \frac{VC}{M_{SPU}}$$

kde: VC = vstupní cena,

M_{SPU} = doba sjednaného práva užívání podle smlouvy (10, s. 99).

Na dobu neurčitou

Není-li majetek užíván na dobu určitou, roční odpis se počítá rovnoměrně (10, s. 99).

U tohoto způsobu není smlouvou stanovena doba užívání, proto se stanoví pomocí ZDP v § 32a následovně:

Tabulka č. 18: Doba odpisování dlouhodobého nehmotného majetku

Nehmotný majetek	Doba odpisování v měsících
Audiovizuální díla	18
Software a nehmotné výsledky vývoje	36
Zřizovací výdaje	60
Ostatní nehmotný majetek	72

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 11)

Odpisy se počítají s přesností na měsíce od měsíce následujícího, kdy byl majetek zařazen do užívání. Zaokrouhlují se na koruny nahoru (10, s. 99 - 100).

1.12 Vyřazování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek lze vyřadit různými způsoby, kterými jsou:

- likvidace,

- prodej,
- bezúplatný převod,
- z důvodu manka a škody,
- přeřazení do osobního užívání a
- vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti (16, s. 163 - 164).

Při účtování lze způsob vyřazení rozdělit na dvě části:

- doúčtování ceny zůstatkové,
- vyřazení ceny pořizovací (16, s. 164).

Likvidace

U tohoto způsobu vyřazení se rozlišuje, zda je nebo není majetek zcela odepsaný (16, s. 164).

- 1) zcela odepsaný

Tabulka č. 19: Vyřazení zcela odepsaného dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 164)

- 2) není zcela odepsaný

Tabulka č. 20: Vyřazení neodepsaného majetku

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	551	07x, 08x
Vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 164)

K tomuto způsobu vyřazení se vážou náklady a výnosy spojené s likvidací, které se zaúčtují následovně:

Tabulka č. 21: Účtování likvidace dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Faktura za práce spojené s likvidací	518	321

Zbylý materiál z likvidace	112	648
----------------------------	-----	-----

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 164)

Prodej

U tohoto způsobu vyřazení se zůstatková cena účtuje na účet **541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku**. Tržby z tohoto majetku se účtují na účet **641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku** (16, s. 165).

V případě prodeje dlouhodobého finančního majetku bude využíván účet **561 – Prodané cenné papíry a podíly**. Tržby z tohoto prodeje se účtují na účet **661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů** (16, s. 168 - 169).

Tabulka č. 22: Účtování prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Účetní případ	MD	D
Doúčtování zůstatkové ceny	541	07x, 08x
Vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x
Faktura vydaná v prodejní ceně	315	641
DPH 21% z prodejní ceny	315	343

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 165)

Tabulka č. 23: Účtování prodeje dlouhodobého finančního majetku

Účetní případ	MD	D
Prodej cenných papírů a podílů	321	661
Úbytek cenných papírů a podílů	561	061, 062, 063

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 168 - 169)

Bezúplatný převod

U tohoto způsobu vyřazení dlouhodobého majetku se pro doúčtování zůstatkové ceny použije účet **543 – Dary** (16, s. 165).

Tabulka č. 24: Účtování darování dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Doúčtování zůstatkové ceny	543	07x, 08x
DPH 21% z daru ze zůstatkové ceny	543	343
Vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 165)

Z důvodu manka a škody

U tohoto způsobu vyřazení dlouhodobého majetku se pro doúčtování zůstatkové ceny použije účet **549 – Manka a škody** (16, s. 165).

Tabulka č. 25: Účtování manka a škody na dlouhodobém majetku

Účetní případ	MD	D
Doúčtování zůstatkové ceny	549	07x, 08x
Vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x
Oznámení pojišťovny o náhradě škody	378	648
Náhrada od pojišťovny	221	378

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 165)

Přeražení do osobního užívání

U tohoto způsobu vyřazení je zůstatková cena doúčtována na účtu **491 – Účet individuálního podnikatele** (16, s. 165).

Tabulka č. 26: Účtování přeražení dlouhodobého majetku do osobního užívání

Účetní případ	MD	D
Doúčtování zůstatkové ceny	491	07x, 08x
Vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 16, s. 165)

Vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti

U tohoto způsobu vyřazení zůstatková cena majetku sníží závazky na účtu **367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů** (16, s. 165).

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Tato část se zabývá popisem společnosti a zhodnocením aktuálních směrnic. Společnost si však nepřeje být jmenována, vedoucí bakalářské práce anonymitu společnosti schválil. Společnost bude dále uváděna pod názvem XYZ, a.s. Tato společnost je součástí konsolidačního celku, na Slovensku má dceřinou společnost, která bude označena jako ZA, s.r.o. Informace z výkazů jsou uváděny za mateřskou společnost.

Veškeré informace obsažené v této části jsou čerpány z Výročních zpráv společnosti XYZ, a. s. z roku 2017 a 2018 a ze současných vnitropodnikových směrnic.

2.1 Základní charakteristika společnosti

Společnost XYZ, a.s. vznikla zapsáním do obchodního rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně v roce 1994. Společnost je 100 % vlastněna českými akcionáři. Tato společnost má sídlo ve Zlínském kraji a její dceřiná společnost na Slovensku. Základní kapitál, zapsaný v obchodním rejstříku, je 109 107 000 Kč. Tento základní kapitál je rozvržen na akcie o jmenovité hodnotě 1 000 Kč. Akcie mají zaknihovanou podobu a základní kapitál je splacen ve výši 100 %.

2.1.1 Velikostní zařazení společnosti

Účetní jednotky se dělí na mikro, malé, střední a velké. V tabulce číslo 27 jsou znázorněny hodnoty, které člení účetní jednotky do jednotlivých kategorií podle velikosti. Aby účetní jednotka byla mikro, malá a střední, nesmí přesahovat 2 kritéria z tabulky. Velkou společností je ta, která přesáhla alespoň 2 uvedená kritéria (5, s. 30).

Společnost XYZ, a. s. má přes 250 zaměstnanců, avšak hodnota aktiv ani čistý obrat nepřesahují stanovená kritéria. Společnost splňuje podmínku, že nesmí přesáhnout dvě z uvedených kritérií, tudíž patří mezi střední účetní jednotky.

Tabulka č. 27: Kritéria účetních jednotek

VELIKOST SPOLEČNOSTI	AKTIVA CELKEM	ČISTÝ OBRAT	PRŮMĚRNÝ POČET ZAMĚSTNANCŮ
MIKRO	9 mil. Kč	18 mil Kč	10
MALÁ	100 mil. Kč	200 mil. Kč	50
STŘEDNÍ	500 mil. Kč	1 000 mil. Kč	250
VELKÁ	500 mil. Kč	1 000 mil. Kč	250

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 6, s. 30)

2.1.2 Předmět podnikání

Společnost se zaměřuje na výrobu lihovin a nealkoholických nápojů, kterými zásobuje jak celou Českou republiku, tak také vyváží do zahraničí.

Předmětem podnikání je zejména:

- výroba nealkoholických nápojů,
- výroba lihovin – likérů,
- výroba vína,
- výroba nápojů,
- výroba potravinářských výrobků,
- výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů, s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením.

2.1.3 Organizace společnosti

Společnost má vrcholový management, který se skládá z těchto pozic:

- generální ředitel,
- finanční ředitel,
- výrobní ředitel,
- obchodní ředitel pro Slovensko,

- ředitel zahraničního obchodu a
- ředitel marketingu.

2.2 Analýza potřebná k vytvoření směrnice

Společnost XYZ, a.s. je výrobním podnikem, tudíž vlastní výrobní prostory a stroje potřebné k výrobě. Dále se zabývá dopravou, vlastní dopravní prostředky a další. Společnost také vlastní ocenitelná práva v podobě softwaru a jiný dlouhodobý nehmotný majetek. Jelikož má společnost dceřinou společnost, tak také vlastní podíly v ovládaných nebo ovládajících společnostech, což patří do dlouhodobého majetku finančního. Podnik vlastní veškeré složky dlouhodobého majetku, tudíž je důležité, aby měl vnitropodnikovou směrnici, která se zabývá problematikou dlouhodobého majetku.

2.2.1 Analýza dlouhodobého majetku

V této části je znázorněno, jaký majetek společnost vlastní a jak se hodnota majetku vyvíjela v jednotlivých letech.

Následující tabulka znázorňuje podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech v letech 2015 - 2017. V tabulce je uvedeno, že dlouhodobý majetek podniku činí něco málo přes polovinu majetku celkového. Dále jde vidět, že hodnota dlouhodobého majetku v jednotlivých letech roste.

Tabulka č. 28: Přehled DM a podílu DM na celkových aktivech

Účetní období	Aktiva celkem (v tis. Kč)	DM celkem (v tis. Kč)	Podíl DM na celkových aktivech v %
2015	595 371	299 140	50,24 %
2016	617 034	315 176	51,08 %
2017	616 143	343 507	55,75 %

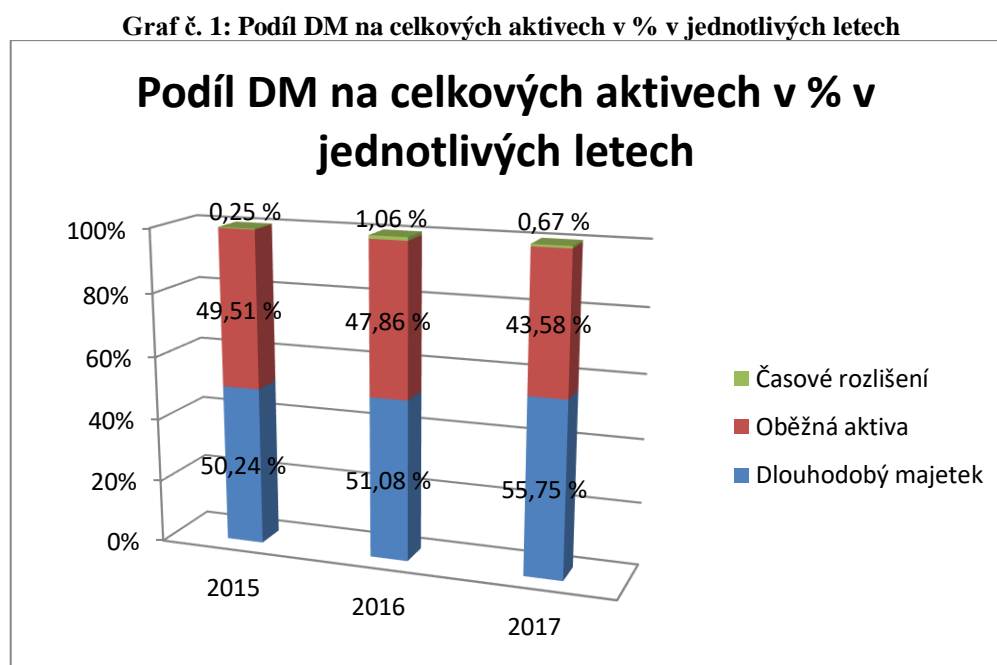
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zpráva společnosti XYZ, a.s. z roku 2016 a 2017)

V dlouhodobém nehmotném majetku společnosti se nachází software a v roce 2017 také poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

Dlouhodobý hmotný majetek se především skládá ze staveb, hmotných movitých věcí a jejich souborů a pozemků. Dále také společnost vlastní ostatní dlouhodobý hmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Finanční majetek společnosti tvoří podíly – ovládaná nebo ovládající osoba.

V grafu číslo 1 jsou znázorněny jednotlivé složky aktiv v %. Z tohoto grafu vidíme, že hodnota dlouhodobého majetku tvoří větší polovinu celkových aktiv, jak je již znázorněno v tabulce. Menší půlku aktiv tvoří oběžná aktiva a časové rozlišení tvoří nepatrnou část aktiv pohybující se okolo 1 %.

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zpráva společnosti XYZ, a.s. z roku 2016, 2017)

V tabulce číslo 29 jsou znázorněny absolutní a relativní změny majetku mezi roky 2015 a 2016 a mezi 2016 a 2017 v tis. Kč, tedy o kolik majetek vzrostl nebo naopak poklesl.

V roce 2015 a 2016 společnost neměla žádné poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek, který se v roce 2017 zvýšil na 131 tis. Kč. Dále z tabulky můžeme vyčíst, že největší změnou prošly poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek, který v roce 2016 vzrostl o 77,84 % a v roce

2017 o 357,96 %. Další velkou změnou byl nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Tento majetek v roce 2016 vzrostl o 61,84 % a v roce 2017 o 134,45 %. Důvodem těchto změn je, že společnost stále rozšiřuje svoji výrobu, tudíž staví nové výrobní haly.

Tabulka č. 29: Meziroční nárůst / pokles DM v jednotlivých letech

Dlouhodobý majetek	2016/2015		2017/2016	
	Absolutní změna (v tis. Kč)	Rozdíl v %	Absolutní změna (v tis. Kč)	Rozdíl v %
Software	-82	-9,41 %	-193	-24,46 %
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	-	131	-
Pozemky	30	0,69 %	75	1,71 %
Stavby	9 768	7,03 %	2 103	1,41 %
Hmotné movité věci a jejich soubory	7 097	5,19 %	-11 123	-7,73 %
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	-526	11,16 %	-510	-12,17 %
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	4 184	77,84 %	34 217	357,96 %
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	-4 435	61,84 %	3 680	134,45 %
Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	0	-	-49	-5,46 %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zpráva společnosti XYZ, a.s. z roku 2016, 2017)

2.2.2 Zhodnocení současných směrnic společnosti

Společnost XYZ, a. s. v současnosti nemá zpracované veškeré povinné směrnice. Většina směrnic nejsou aktuální a některé části úplně chybí, proto je nutné směrnice zaktualizovat a doplnit chybějící části.

Úvodní strana směrnic se skládá z názvu společnosti, konkrétního názvu toho, čeho se směrnice týká, místo a datum vydání a informace o tom, kdo směrnici vypracoval a

následně schválil. Dále by autorka do úvodní strany doplnila rozsah směrnice a datum od kdy je směrnice platná.

Následný text směrnice se zaměřuje již na konkrétní problematiku. Obsahuje použité předpisy, dále pravidla, které bude společnost používat pro část, na kterou se směrnice vztahuje, případně určení zodpovědných osob a přílohy. Zde by autorka na začátek doplnila obsah, aby byla směrnice přehlednější a dalo se v ní lépe orientovat.

Společnost má vypracované směrnice pro **účetní závěrku, inventarizace a časové rozlišení**.

Vnitropodniková směrnice zabývající se problematikou **účetní závěrky** nejprve začíná úvodní stranou. V úvodu je určeno, jakými zákony a vyhláškami se společnost při sestavování účetní závěrky řídí a z čeho se závěrka skládá. Následuje postup prací na roční účetní závěrce, který je rozdělen do pěti následujících částí:

- přípravné práce na provedení roční účetní závěrky,
- účetní závěrka,
- účetní závěrka, uzavření a zhodnocení výsledků za příslušný rok,
- výroční zpráva a
- zveřejnění údajů z účetní závěrky podnikatelů.

Tyto jednotlivé části jsou podrobně popsány a na konci směrnice je stejně jako na úvodní straně místo a datum vydání směrnice.

Další vnitropodniková směrnice se zabývá **inventarizací**. Úvodní strana je zachována a následuje určení zákonů, kterými se společnost při inventarizaci řídí, osoby zodpovědné za dodržování této vnitropodnikové směrnice a pokyny pro hmotně zodpovědné osoby. Následuje tabulka, která obsahuje jednotlivé druhy majetku a závazků včetně účtů, druh inventury, termín inventury a osoba zodpovědná za provedení. Dále je v bodech vymezen přesný popis, jak se má při inventarizaci postupovat, co má obsahovat inventurní soupis. O vypořádání inventarizačních rozdílů rozhoduje porada generálního ředitele. Toto rozhodnutí se překládá představenstvu a následně hlavní účetní, která všechny inventarizační rozdíly zaúčtuje. Na konci je opět místo a datum vydání vnitropodnikové směrnice.

Vnitropodniková směrnice zabývající se **časovým rozlišením** opět začíná úvodní stranou a následují informace o datu vydání, datu účinnosti, kdo směrnici vypracoval a schválil. Tato směrnice je nejprve rozdělena na šest částí. První část se zabývá základním ustanovením, které obsahuje zákony, jimiž se společnost řídí při této problematice. Další část se věnuje zásadám účtování nákladů a výnosů. Třetí část se zabývá výjimkami z časového rozlišení nákladů a výnosů. Tato část je následně rozdělena na nevýznamné částky, které se časově nerozlišují, a pravidelně se opakující položky bez ohledu na jejich velikost. Čtvrtá část se zabývá časovým rozlišením z účetního pohledu a tato část už se konkrétně věnuje nákladům příštích období, výdajům příštích období, výnosům příštích období a příjmům příštích období. Pátá část se zabývá časovým rozlišením z daňového pohledu a poslední část dohadnými položkami aktivními a pasivními. V závěru je uvedeno, kde společnost časové rozlišení využívá, místo a datum vydání.

Směrnici pro **dlouhodobý majetek** podnik nemá vytvořenou vůbec, tudíž cílem není tuto směrnici upravit, ale navrhnout novou tak, aby byla použitelná v praxi a společnost s ní mohla dále pracovat.

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Tato část bakalářské práce se zabývá konkrétním návrhem vnitropodnikové směrnice týkající se dlouhodobého majetku včetně odpisového plánu. V analytické části bylo zjištěno, že společnost tuto směrnici nemá vytvořenou vůbec. Na základě tohoto zjištění je v této části vytvořen kompletně nový návrh směrnice.

Tento návrh obsahuje vymezení dlouhodobého majetku, způsoby pořizování a oceňování dlouhodobého majetku, vymezení záloh, evidence, inventarizace, technického zhodnocení, pravidla pro odpisování, vyřazování dlouhodobého majetku a schéma účtování o dlouhodobém majetku.

Dále tato vnitropodniková směrnice obsahuje názvy účtů a jejich číselné označení, které vychází z účtového rozvrhu společnosti.

Název a logo společnosti XYZ, a. s.

Vnitropodniková směrnice

DLOUHODOBÝ MAJETEK

Vypracoval:

Schválil:

Platnost:

Rozsah:

V ... dne ...

STRUKTURA VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE:

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ
2. VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU
 - dlouhodobý nehmotný majetek
 - drobný nehmotný majetek
 - dlouhodobý hmotný majetek
 - drobný hmotný majetek
 - dlouhodobý finanční majetek
3. POŘIZOVÁNÍ A OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU
 - způsoby pořízení dlouhodobého majetku hmotného a nehmotného
 - způsoby pořízení dlouhodobého majetku finančního
 - oceňování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
 - oceňování dlouhodobého finančního majetku a přecenění
4. ZÁLOHY NA DLOUHODOBÝ MAJETEK
5. EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU
6. INVENTARIZACE
7. TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ, OPRAVY A UDRŽOVÁNÍ
8. ODPISY DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU
 - účetní odpisy
 - daňové odpisy
9. VYŘAZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU
10. SCHÉMA ÚČTOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU
 - pořizování dlouhodobého majetku
 - zálohy na dlouhodobý majetek
 - inventarizační rozdíly
 - odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
 - vyřazování dlouhodobého majetku

1 ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Účetní směrnice týkající se dlouhodobého majetku se řídí zákonem č. 563/1991Sb., o účetnictví, vyhláškou 500/2002 Sb. a dále také Českými účetními standardy pro podnikatele č. 007 a č. 013.

2 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

- Dlouhodobý nehmotný majetek
- Drobný nehmotný majetek
- Dlouhodobý hmotný majetek
- Drobný hmotný majetek
- Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek

Za dlouhodobý nehmotný majetek účetní jednotka považuje ten, který má dobu použitelnosti delší než 1 rok a výše ocenění přesahuje 60 000 Kč.

Pro tento majetek je v účtovém rozvrhu vymezena účtová skupina 01.

Drobný nehmotný majetek

Za drobný nehmotný majetek se považuje ten, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a výše ocenění je od 7 000 Kč do 60 000 Kč. Tento majetek se ihned celý odepíše a eviduje se na účtu 018, který má účetní jednotka vymezený pro tento majetek.

Jestliže drobný majetek nespĺňuje tato kritéria, účtuje se o něm přímo do spotřeby na účet 518.

Dlouhodobý hmotný majetek

Za dlouhodobý hmotný majetek účetní jednotka považuje ten, který má dobu použitelnosti delší než 1 rok a výše ocenění přesahuje 40 000 Kč.

Pozemky, stavby a umělecká díla jsou dlouhodobým majetkem bez ohledu na výši ocenění.

Pro dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný je v účtovém rozvrhu vymezena účtová skupina 02 a pro dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný účtová skupina 03.

Drobný hmotný majetek

Za drobný hmotný majetek se považuje ten, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a výše ocenění je od 3 000 Kč do 40 000 Kč. Tento majetek se ihned celý odepíše a eviduje se na účtu 028, který má účetní jednotka vymezený pro tento majetek.

Jestliže drobný majetek nespĺňuje tato kritéria, účtuje se o něm přímo do spotřeby na účet 501.

Dlouhodobý finanční majetek

Za dlouhodobý finanční majetek účetní jednotka považuje ten, který má dobu splatnosti delší než 1 rok bez ohledu na výši ocenění.

Pro tento majetek je v účtovém rozvrhu vymezena účtová skupina 06.

3 POŘIZOVÁNÍ A OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Při pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se používají účty **041 – Pořízení nehmotného dlouhodobého majetku a účet 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku**.

Po uvedení majetku do užívání se z pořizovacího účtu hodnota majetku přeřadí na příslušné majetkové účty, které jsou následující:

- 013 – Software,
- 014 – Ocenitelná práva,
- 018 – Drobný nehmotný dlouhodobý majetek,
- 021 – Budovy a stavby,
- 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory,
- 028 – Drobný hmotný dlouhodobý majetek a majetek odkoupený po finančním leasingu,

- 029 – Ostatní dlouhodobý majetek a
- 031 – Pozemky.

Tyto účty jsou dále děleny analytickou evidencí.

Pořizování dlouhodobého finančního majetku

Při pořizování dlouhodobého finančního majetku se používá účet **043 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku**.

Po uvedení majetku do užívání se z pořizovacího účtu hodnota majetku přeřadí na příslušné majetkové účty, které jsou následující:

- 061 – Podíly nad 40 %,
- 062 – Podíly 20 – 40 %,
- 063 – Akcie,
- 067 – Ostatní půjčky.

Tyto účty jsou dále děleny analytickou evidencí.

Za zařazení majetku do užívání a založení inventární karty odpovídá hlavní účetní.

Oceňování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Při pořizování dlouhodobého majetku nehmotného a hmotného se majetek oceňuje těmito způsoby:

- **pořizovací cenou,**
- **reprodukční pořizovací cenou,**
- **ocenění vlastními náklady.**

Pokud byl majetek pořízen **koupí**, bude majetek oceněn **pořizovací cenou**, která se skládá z hodnoty majetku a nákladů souvisejících s pořízením.

Náklady spojené s pořízením dlouhodobého majetku vymezuje vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví v § 47.

Zejména jimi jsou:

- náklady na přípravu pořízení,
- odměny za poradenské služby,
- správní poplatky,

- poplatky za záruky,
- předprojektové přípravné práce,
- náklady na průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce,
- zařízení stavenišť,
- clo,
- dopravné,
- montáže,
- umělecká díla, které jsou součástí stavby,
- licence,
- patenty a další práva využitá při pořizování majetku.

V případě pořízení majetku pomocí úvěru účetní jednotka úroky a další finanční náklady zahrnuje také do pořizovací ceny.

Majetek se oceňuje **reprodukční pořizovací cenou**, pokud byl nabyt bezúplatně darem, vkladem, nebo pokud byl majetek přerázen z osobního užívání.

Pokud byl majetek vytvořen vlastní činností, oceňuje se **vlastními náklady**. Do této hodnoty účetní jednotka zařazuje přímé materiálové a mzdové náklady a výrobní režijní náklady.

Celkové vlastní náklady majetku vytvořeného vlastní činností se stanoví pomocí kalkulačních technik.

Pořizovací cena nebo vlastní náklady na pořízení se snižují o přijatou dotaci na pořízení dlouhodobého majetku.

Oceňování dlouhodobého finančního majetku a přecenění

Při pořizování dlouhodobého majetku finančního se majetek oceňuje **pořizovací cenou**. Pořizovací cena se skládá z hodnoty majetku a náklady související s pořízením.

Do nákladů souvisejících s pořízením účetní jednotka zahrnuje především provizi poradcům, burzám a makléřům.

K rozvahovému dni se bude dlouhodobý finanční majetek přeceňovat těmito způsoby:

- reálnou hodnotou,
- pomocí ekvivalence.

Účetní jednotka bude používat **reálnou hodnotu** v případě přecenění cenných papírů kromě cenných papírů držených do splatnosti, cenných papírů s rozhodujícím nebo podstatným vlivem a akcií.

Ocenění pomocí **ekvivalence** účetní jednotka používá u podílů dceřiných společností.

4 ZÁLOHY NA DLOUHODOBÝ MAJETEK

Jestliže se poskytuje záloha na dlouhodobý majetek, účtuje se pomocí účetní skupiny 05 na účtech:

- **051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek,**
- **052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek,**
- **053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek.**

5 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Účetní jednotka dlouhodobý majetek eviduje na inventárních kartách, které obsahují:

- číslo karty dle pořadí,
- inventární číslo majetku,
- účet majetku – syntetický i analytický
- název majetku
- vstupní cenu majetku, případně zvýšenou vstupní cenu o technické zhodnocení, rekonstrukci a modernizaci,
- způsob, jakým byl majetek pořízen,
- datum pořízení majetku,
- kopii dokladu pořízení,
- datum, kdy byl majetek zařazen do užívání,
- odpisovou skupinu,
- způsob odepisování a doba tohoto odepisování,
- způsob, jakým byl majetek vyřazen z užívání,
- rok, v kterém je odepisováno,

- roční odpisy daňové, účetní odpisy a rozdíl mezi těmito odpisy a zůstatkovou cenou a rozdíl mezi účetní a zůstatkovou cenou,
- místo, kde je majetek umístěn,
- středisko,
- osobu, která za tento majetek odpovídá.

6 INVENTARIZACE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Inventarizace se bude provádět v souladu se zákonem číslo 563/1991 Sb., o účetnictví, zejména podle § 26, 29 a 30 a v souladu s vyhláškou číslo 500/2002 Sb., zejména podle § 16, 55, 57 a 58. Dále také podle Českého účetního standardu č. 007, podle kterého se účtují inventarizační rozdíly.

Tato část je bližší vymezena ve vnitropodnikové směrnici Inventarizace majetku a závazků.

7 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ, OPRAVY, UDRŽOVÁNÍ

Technické zhodnocení dlouhodobého majetku je vymezeno v § 32a v souladu s § 33 v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“).

Technické zhodnocení zvyšuje vstupní hodnotu majetku a zapisuje se do inventární karty.

Za technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku účetní jednotka považuje výdaj na ukončené rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti nehmotného majetku nebo zásahy, díky nimž se změní účel nehmotného majetku, pokud jejich hodnota přesáhne 40 000 Kč.

Za technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka považuje výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, jestliže jejich hodnota přesáhne 40 000 Kč.

Za **rekonstrukci** se považuje přímý zásah do majetku, díky němuž se změní jeho technické parametry nebo účel použití.

Za **modernizaci** se považuje rozšíření využití majetku a jeho vybavení.

Za **opravu a udržování** účetní jednotka považuje odstranění poškození nebo opotřebení majetku. O tomto se účtuje na nákladový účet **511 – Opravy dlouhodobého majetku**.

8 ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO

Účetní odpisy

Účetní odpisy **dlouhodobého hmotného majetku** se počítají časovou metodou rovnoměrně a doba použitelnosti se stanoví podle předpokládané doby použitelnosti majetku.

Z odpisování jsou vyloučeny pozemky, umělecká díla a sbírky.

Odpisovat se začíná od následujícího měsíce po zařazení majetku do užívání a měsíční účetní odpis se zaokrouhluje na koruny nahoru.

Účetní jednotka u účetních odpisů používá metodu časovou, ve které využívá rovnoměrné účetní odpisy, které se počítají následovně:

$$O = \frac{VC}{t}$$

kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odpisování.

Jestliže účetní jednotka vlastní majetek, který obsahuje komponenty, které se liší dobou použitelnosti a tvoří významnou část hodnoty majetku, použije se komponentní metoda. U této metody se používají analytické účty a jednotlivé komponenty se odpisují zvlášť.

Účetní odpisy **dlouhodobého nehmotného majetku** se počítají s přesností na měsíce a zaokrouhlují se na celé koruny nahoru. Odpisovat se začíná od následujícího měsíce po zařazení majetku do užívání.

Odpisy se počítají do doby, než je nulová zůstatková cena, nebo do měsíce, ve kterém dochází k vyřazení majetku.

Daňové odpisy

Dlouhodobý hmotný majetek se nejprve zatřídí do odpisové skupiny, které jsou vymezeny v ZDP v Příloze č. 1. Podle této odpisové skupiny se určí doba odpisování následovně:

- majetek v první odpisové skupině je odpisován 3 roky,
- majetek v druhé odpisové skupině je odpisován 5 let,
- majetek ve třetí odpisové skupině je odpisován 10 let,
- majetek ve čtvrté odpisové skupině je odpisován 20 let,
- majetek v páté odpisové skupině je odpisován 30 let a
- majetek v šesté odpisové skupině je odpisován 50 let.

U daňových odpisů se používá rovnoměrné odpisování. V § 31 ZDP jsou uvedené sazby pro výpočet odpisů v prvním roce odpisování, v dalších letech a při zvýšení vstupní ceny.

Pokud technické zhodnocení přesáhne hodnotu 40 000 Kč, která je vymezena v § 33 ZDP, tato hodnota se připočte k pořizovací hodnotě majetku a od následujícího měsíce, v kterém k technickému zhodnocení došlo, se přepočítá odpis pomocí koeficientu pro zvýšenou zůstatkovou cenu.

Daňové odpisy **dlouhodobého nehmotného majetku** jsou vymezeny v § 32a ZDP.

Pokud byl dlouhodobý nehmotný majetek pořízen na dobu určitou, roční odpis se stanoví jako podíl vstupní ceny majetku a sjednané doby užívání kupní smlouvou následovně:

$$O = \frac{VC}{M_{SPU}} * M_O$$

kde: VC = vstupní cena,

M_{SPU} = doba sjednaného práva užívání podle smlouvy v měsících,

M_O = počet měsíců užívání v období.

Naopak pokud je majetek pořízen na dobu neurčitou, stanoví se doba odpisování podle ZDP v § 32a následovně:

- audiovizuální díla 18 měsíců,

- software a nehmotné výsledky vývoje 36 měsíců,
- zřizovací výdaje 60 měsíců a
- ostatní nehmotný majetek 72 měsíců.

Způsob odpisování se v průběhu účetního období nesmí měnit.

Účetní jednotka má pro odpisování vymezeny následující oprávkové účty:

- 073 – Oprávky k softwaru,
- 074 – Oprávky k ocenitelným právům,
- 078 – Oprávky k drobnému nehmotnému dlouhodobému majetku,
- 081 – Oprávky k budovám a stavbám,
- 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborů,
- 088 – Oprávky k drobnému hmotnému dlouhodobému majetku,
- 089 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku.

9 VYŘAZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý majetek lze vyřadit různými způsoby, kterými především jsou:

- likvidace,
- prodej,
- bezúplatný převod,
- z důvodu manka a škody,
- přerazení do osobního užívání a
- vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti.

Jestliže majetek není zcela odepsán, účetní jednotka zjistí zůstatkovou cenu jako rozdíl mezi pořizovací cenou a oprávkami. Tato zůstatková cena se doúčtuje v měsíci vyřazení, aby byl majetek vyřazen v celé jeho výši.

U likvidace stavby z důvodu výstavby nové se zůstatková cena přičte k pořizovací ceně nové výstavby.

Vyřazení dlouhodobého majetku se následně zapíše do inventární karty.

Za vyřazení majetku odpovídá hlavní účetní.

10 SCHÉMA ÚČTOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Pořizování dlouhodobého majetku

Pořízení DM koupí	04x	321
Vytvoření DM vlastní činností	04x	587, 588
Pořízení DM darem	04x	413
Vkladem do společnosti	04x	353
Převod z osobního užívání	04x	491
Zařazení majetku do užívání	01x, 02x, 03x, 06x	04x

Zálohy na dlouhodobý majetek

Záloha na DM	05x	221
Pořízení DM	04x	321
Zúčtování zálohy	321	05x

Inventarizační rozdíly

Přebytek u DNM a DHM	01x, 02x	07x, 08x
Přebytek u DFM	06x	668
Manko u DNM a DHM	549	07x, 08x
Manko u DFM	569	06x

Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Odpis dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	551	07x, 08x
--	-----	----------

Vyřazení dlouhodobého majetku

a) likvidace: doúčtování zůstatkové ceny	551	07x, 08x
b) prodej: doúčtování zůstatkové ceny	541	07x, 08x
faktura v prodejní ceně	378	641
DPH 21% z prodejní ceny	378	343
prodej cenných papírů a podílů	221	661
úbytek cenných papírů a podílů	561	061, 062, 063
c) bezúplatný převod: doúčtování zůstatkové ceny	543	07x, 08x
DPH 21 % z daru ze zůstatkové ceny	543	343
d) vyřazení z důvodu manka a škody: doúčtování zůstatkové ceny	549	07x, 08x
e) přeřazení do osobního užívání: doúčtování zůstatkové ceny	491	07x, 08x
f) vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti: úpis vkladu	01x, 02x 03x, 06x	367
splacení vkladu	367	01x, 02x, 03x, 06x
g) vyřazení majetku v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

Za dodržování této směrnice v aktuálním stavu odpovídá:

V ... dne ...

podpis

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá vnitropodnikovými směrnicemi společnosti XYZ, a. s. Vnitropodnikové směrnice jsou důležité pro každou společnost. Díky směrnicím je zaručen jednotný postup a stanovení metod při vedení účetnictví.

Cílem této bakalářské práce bylo navrhnout komplexní vnitropodnikovou směrnici v oblasti dlouhodobého majetku, která je použitelná v praxi. Vnitropodniková směrnice v oblasti dlouhodobého majetku byla vybrána na základě toho, že společnost tuto směrnici neměla vytvořenou vůbec. Dalším důvodem bylo to, že se jedná o výrobní podnik, tudíž společnost využívá výrobních prostorů a pro jejich výrobu jsou důležité stroje a zařízení.

V teoretické části byla vysvětlena problematika vnitropodnikových směrnic, jejich funkce a struktura. Druhá část teorie se zabývá dlouhodobým majetkem, který bylo důležité vymezit například v oblasti způsobů pořizování, oceňování, inventarizace, evidence, odpisování a v poslední fázi také samotným vyřazováním dlouhodobého majetku.

Praktická část se skládá z analytické a návrhové části. V analytické části je popis společnosti XYZ, a. s., její velikostní zařazení, předmět podnikání a organizace společnosti. Dále je zde provedena analýza dlouhodobého majetku a zhodnocení aktuálních směrnic.

V návrhové části je obsažen komplexní návrh směrnice pro dlouhodobý majetek. Směrnice obsahuje nejdříve strukturu pro přehled a následně je rozdělena do deseti částí, které se konkrétně věnují problematice dlouhodobého majetku, čímž jsou splněny cíle této práce.

Vytvořená vnitropodniková směrnice by měla být využitelná v praxi a vymezovat pravidla pro zacházení s dlouhodobým majetkem od pořízení po vyřazení.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- (1) LORENC, Miroslav. Závěrečné práce - metodika: Lorenc [online]. In: . Copyring © 2007–2013 [cit. 2019-05-02]. Dostupné z: <http://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>
- (2) KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.
- (3) MÜLLEROVÁ, Libuše a Michal ŠINDELÁŘ. *Účetnictví podnikatelů v různých právních formách*. 4., aktualiz. vyd. V Praze: Oeconomica, 2014. ISBN 978-80-245-2041-4.
- (4) LOUŠA, F. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 7. vyd. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-2710-797-1.
- (5) KOVALÍKOVÁ, Hana. *Vnitřní směrnice pro podnikatele 2018*. 14. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-141-3.
- (6) RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2018*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-116-1.
- (7) SOTONA, Milan. *Vnitropodnikové směrnice - účetnictví 2005*. Brno: CP Books. ISBN 80-251-0173-8.
- (8) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- (9) SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2018*. Dvacáté čtvrté vydání. Praha: Grada Publishing, 2018, 184 stran. ISBN 978-80-271-0868-8.
- (10) CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, Dagmar PROCHÁZKOVÁ, R. SEDLÁK, Jana SKÁLOVÁ a Pavel VLACH. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018, 423 stran. ISBN 978-80-7554-121-5.
- (11) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

- (12) Účet 066 - Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba. In: *Účetní průvodce MáDáti* [online]. Ostrava: Sagit, ©2018, 1.9.2018 [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&refresh=yes&levelid=U_066.HTM
- (13) Účet 067 - Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv. In: *Účetní průvodce MáDáti* [online]. Ostrava: Sagit, ©2018, 1.9.2018 [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&refresh=yes&levelid=U_067.HTM
- (14) Účet 068 - Zápůjčky a úvěry - ostatní. In: *Účetní průvodce MáDáti* [online]. Ostrava: Sagit, ©2018 [cit. 2019-04-12]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&levelid=U_068.HTM
- (15) Účet 069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek. In: *Účetní průvodce MáDáti* [online]. Ostrava: Sagit, ©2018, 1.9.2018 [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&refresh=yes&levelid=U_069.HTM
- (16) MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2018: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 2018. ISBN 978-80-266-1223-0.
- (17) Vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví
- (18) STROUHAL, Jiří. *Peněžní prostředky a cenné papíry v účetnictví podnikatelů*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-557-1.
- (19) PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 17. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2017. ISBN 978-80-7554-063-8.
- (20) SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Inventarizace: praktický průvodce*. 8. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-124-6.
- (21) Účet 511 - Opravy a udržování. In: *Účetní průvodce MáDáti* [online]. Ostrava: Sagit, ©2018 [cit. 2019-04-12]. Dostupné z:

http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&levelid=U_511.HTM

- (24) Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
- (23) SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňové a účetní odpisy*. Brno: Computer Press, 2004, iv, 139 s. ISBN 80-251-0171-1.
- (24) VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy*. Praha: Grada, 2006, **2011**. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-3803-1.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZOÚ	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
prováděcí vyhláška	Vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Podíl DM na celkových aktivech v % v jednotlivých letech	47
---	----

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Rozdělení dlouhodobého majetku	16
--	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Přehled účtů dlouhodobého nehmotného majetku	16
Tabulka č. 2: Přehled účtů dlouhodobého hmotného majetku.....	18
Tabulka č. 3: Přehled účtů dlouhodobého finančního majetku	20
Tabulka č. 4: Pořízení dlouhodobého majetku koupí.....	22
Tabulka č. 5: Vytvoření dlouhodobého majetku vlastní činností	23
Tabulka č. 6: Bezúplatné nabytí dlouhodobého majetku	23
Tabulka č. 7: Vklad dlouhodobého majetku od jiné osoby	23
Tabulka č. 8: Převod dlouhodobého majetku z osobního vlastnictví do podnikání	24
Tabulka č. 9: Účtování záloh u pořízení dlouhodobého majetku	24
Tabulka č. 10: Účtování přebytku u dlouhodobého majetku.....	30
Tabulka č. 11: Účtování manka u dlouhodobého majetku	30
Tabulka č. 12: Účtování finančního leasingu	31
Tabulka č. 13: Rezervy na opravu dlouhodobého majetku	32
Tabulka č. 14: Účtování odpisů	35
Tabulka č. 15: Doba odpisování	36
Tabulka č. 16: Odpisové sazby	37
Tabulka č. 17: Koeficienty pro zrychlené odpisování.....	38
Tabulka č. 18: Doba odpisování dlouhodobého nehmotného majetku	39
Tabulka č. 19: Vyřazení zcela odepsaného dlouhodobého majetku	40
Tabulka č. 20: Vyřazení neodepsaného majetku	40
Tabulka č. 21: Účtování likvidace dlouhodobého majetku	40
Tabulka č. 22: Účtování prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.....	41
Tabulka č. 23: Účtování prodeje dlouhodobého finančního majetku	41
Tabulka č. 24: Účtování darování dlouhodobého majetku	42
Tabulka č. 25: Účtování manka a škody na dlouhodobém majetku	42
Tabulka č. 26: Účtování přeřazení dlouhodobého majetku do osobního užívání	42
Tabulka č. 27: Kritéria účetních jednotek	45
Tabulka č. 28: Přehled DM a podílu DM na celkových aktivech.....	46
Tabulka č. 29: Meziroční nárůst / pokles DM v jednotlivých letech	48